

нот до секретаріату Найвищої Ради, які за своєю формою та змістом нагадували скарги на голів урядів країн Антанти, Такі обставини погіршили і так не дуже добрі стосунки України з союзними державами.

Помилкою в діяльності української делегації на Паризькій конференції була відмова від співпраці в підкомісії з польських справ щодо внутрішнього статусу Східної Галичини. Українським дипломатам потрібно було взяти участь у праці підкомісії та намагатися впливати на вироблення внутрішнього статусу Східної Галичини на користь її мешканців.

З прийняттям умов місії Бартелемі, яка діяла під егідою Паризької мирної конференції, щодо перемир'я між українцями і поляками в Галичині в УНР з'явився б шанс бути визнаною Антантою і отримати, допомогу в оборонній війні на два фронти проти – Польщі й РСФРР. З огляду на безнадійну ситуацію – дипломатичну ізоляцію та внутрішню політичну нестабільність, – відкинення Директорією пропозиції антантських чинників було поспішним.

Список використаних джерел

1. Доценко О. Літопис Української революції 1917–1923. – Львів, 1924. – Кн.5, Т.3.
2. Мазепа І. Україна в огні і бурі революції 1917–1921. – К.: Вид. «Темпора», 2003. – Т.1.
3. Нагаєвський І. Історія Української держави ХХ століття. – К., 1993.
4. Стахів М. Україна в добі Директорії УНР. – Скрентон, 1963. – Т. 5.
5. Срібник І. С. Петлюра – на чолі держави та війська.
6. Симоненко Р. Імперіалістична політика Антанти і США щодо України у 1919 році. – К., 1962.
7. ЦДАВОВУ. – Ф.3696. – Оп.2. – Спр.133.
8. Шелухін С. Лист до С. Петлюри. Ризький договір. – Париж, 1948.

References

1. Docenko O. Litopys Ukraï'ns'koi' revoljucii' 1917–1923. – L'viv, 1924. – Kn.5, T.3.
2. Mazepa I. Ukraï'na v ogni i buri revoljucij 1917–1921. – K.: Vyd. «Tempora», 2003. – T.1.
3. Nagajevskij I. Istorija Ukraï'ns'koi' derzhavy XX stolittja. – K., 1993.
4. Stahiv M. Ukraï'na v dobi Dyrektorii' UNR. – Skrenton, 1963. – T. 5.
5. Sribnyk I. S. Petljura – na choli derzhavy ta vijs'ka.
6. Symonenko R. Imperialistyczna polityka Antanty i SSHa shhodo Ukraï'ny u 1919 roci. – K., 1962.
7. CDAVOVU. – F.3696. – Op.2. – Spr.133.
8. Sheluhin S. Lyst do S. Petljury. Ryz'kyj dogovir. – Paryzh, 1948.

Vargatyuk S. V., Candidate of Historical Sciences, Associate Professor Department of International Relations, Faculty of Journalism and International Relations, Kiev National University of Culture and Arts (Ukraine, Kyiv), Liana.V@i.ua

Struggle of the diplomatic corruption of the UNR Director with the building of Poland of Western Ukraine

The article deals with the actions of Ukrainian diplomacy and representatives of the state leadership of the UNR Directory in connection with the occupation of the Polish troops of Western Ukraine. The difficult international situation around Ukraine in the last days of the liberation struggle: the second aggression of Soviet Russia, the failure to recognize Ukrainian statehood and the reluctance to help Kiev in the war with representatives of the governments of the Entente countries, was aggravated by the war on the part of Poland. Such harsh realities compelled Ukrainians to use a variety of methods to defend the right to have their own independent state.

Keywords: diplomatic corps, Ukrainian delegation, negotiations, complication of the situation.

УДК 614.84«1925–1926»

Харламов М. І.,

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету, Національний університет цивільного захисту України (Україна, Харків),
mike1982kharlamov@gmail.com

Логовський І. М.,

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету, Національний університет цивільного захисту України (Україна, Харків),
marika_logovskay@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ ПРОТИПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ У 1925–1926 РОКАХ

Метою дослідження є розгляд особливостей стану протипожежної охорони промислових підприємств УСРР (Української Соціалістичної Радянської Республіки) у період розквіту нової економічної політики (НЕП). В статті розглядаються деякі питання взаємовідносин Народного Комісаріату Внутрішніх Справ української республіки (НКВС УСРР) та Вищої Ради Народного Господарства УСРР (ВРНГ УСРР). Характеризуються проблеми боротьби з пожежами в промисловості республіки на 1925 рік, аналізуються спроби подолання кризи в системі пожежної безпеки у 1926 році. В роботі використовуються проблемно-хронологічний та історико-системний методи дослідження, що дозволили більш об'єктивно підійти до аналізу зазначених питань. Дана наукова розвідка базується на маловідомих архівних джерелах, що знаходяться у Державному архіві Харківської області (ДАХО), а також на інших малодосліджених друкованих матеріалах.

Ключові слова: промисловість, пожежа, протипожежна охорона, Вища Рада Народного Господарства, Народний Комісаріат Внутрішніх Справ.

Слід відзначити, що дослідження аспектів протипожежної боротьби в промисловій галузі на території України в роки нової економічної політики є темою, що частково розглядалася науковцями. Проте розгляд питань боротьби з вогнем у 1925–1926 роках в українській промисловості є маловідомою темою в сучасній історіографії української науки. Зазначені аспекти, звісно, мають науково актуальний характер, оскільки глибоких наукових досліджень з зазначеної проблематики не існує. Дана стаття є спробою заповнення певної історичної прогалини.

Рішенням Ради Народних Комісарів УСРР (РНК УСРР) від 30.06.1920 року усі справи пов'язані з протипожежною боротьбою у промисловості в Україні підпорядковувалися НКВС УСРР. Проте технічними питаннями пожежної охорони займалася Вища Рада Народного Господарства УСРР. Однак до середини 1920-х років відбувалася плутанина у справах керування при ліквідації пожеж між представниками НКВС та ВРНГ. Наказом від 28 жовтня 1925 року, що був підписаний заступником НКВС УСРР Канарським та заступником голови ВРНГ Масловою, передбачалося остаточно з'ясувати питання взаємодії між головними установами внутрішніх справ та народного господарства [1, арк. 97].

У вищезгаданому наказі прописувалися основні питання взаємовідносин між ВРНГ та НКВС з питань управління пожежною справою на усіх промислових підприємствах, розташованих на території УСРР. Так загальне керівництво, спостереження та контролювання за пожежною справою у галузі промисловості було у віданні НКВС (постанова РНК УСРР від 30 червня 1920 р. не відмінялася), зате керування на місцях, технічне управління та виконання протипожежних заходів і безпосередня відповідальність за стан боротьби

з пожежами у промисловій сфері поклалися на ВРНГ України. Зазначалося, що загальний план пожежної безпеки промислових об'єктів мав погоджуватися із загальнодержавним планом боротьби з пожежами, а ВРНГ мала повідомляти щорічно НКВС відомості про стан пожежної охорони промислових підприємств та кількості пожеж за минулий рік [1, арк. 98].

Слід зауважити, що Наркомат внутрішніх справ перебирав на себе функції контролю за станом пожежної безпеки на підприємствах України (створювалися спеціальні комісії), однак управління місцевого управління НКВС не мало право здійснювати перевірки на фабриках та заводах без координації дій з районними органами ВРНГ та представниками профспілок.

Результати протипожежних оглядів підприємств фіксувалися спеціальними актами, що передавалися зацікавленим сторонам для впровадження в життя протипожежних вимог, зафіксованих в актах. У випадках, якщо представництва НКВС або ВРНГ на місцях, або підприємства не погоджувалися з вимогами Комісії з протипожежних заходів, у такому випадку сторони могли оскаржити постанову комісії у місцевих міжвідомчих пожежно-технічних нарадах, а згодом у центральній міжвідомчій нараді при НКВС УСРР у м. Харків. Комунальним та промисловим пожежним організаціям належало в обов'язковому порядку розробляти план роботи та ліквідувати вогняну небезпеку при виникненні та гасінні пожеж [1, арк. 98].

Необхідно сказати, що все ж таки пожежна охорона промислових підприємств в досліджуваній період була на пріоритетному положенні, на відміну від пожежного догляду за іншими комунальними закладами. Оскільки на підприємствах створювалися спеціальні пожежні команди, то вони мали право не брати участь у гасінні пожеж, за виключенням наступних окремих випадків. «Основними моментами обов'язкової участі пожежних організацій промислових підприємств у гасінні пожеж є – 1) безпосередня загроза від пожежі майну промислової установи»; 2) пожежі, що несуть характер стихійного лиха, які загрожують промисловим підприємствам; 3) випадки пожеж особливого та цінного для республіки майна, що розташоване у безпосередній близькості від промислових об'єктів. При використанні промислових пожежних організацій поза цих організацій, має залишатися достатня кількість пожежних для охорони конкретної індустріальної установи [1, арк. 98].

Під час об'єднаних заходів з гасіння вогню пожежних команд комунального та індустріального підпорядкування керівництво та відповідальність за ефективність протипожежних дій відходило до найстаршого за посадою керівників пожежних організацій, у випадку якщо інше не було передбачене місцевими додатковими угодами. З метою більш ефективної боротьби з вогняною стихією визнавалися бажаними взаємні перевірки боєготовності команд вогнеборців, але за умов попереднього погодження між місцевими старшими пожежними агентами управління місцевого господарства, НКВС та підприємствами.

Головний інспектор з справ пожежної охорони УСРР Коваленко та представник ВРНГ України Кравець були ініціаторами наступного пункту положення про взаємовідносини ВРНГ та НКВС УСРР – «... З метою погодження міжвідомчих відносин та заходів в галузі

пожежної охорони, розробки пожежно-технічних питань та для розгляду і вирішення питань, суперечок, протиріч, що витікають з практики пожежної роботи, створити в центрі при НКВС та на місцях при міських відділах комунального господарства (міськвідкомгоспах) та окружних місцевих господарствах (окрмісцгоспах) міжвідомчих зборів з представників усіх відомств та залученням різних спеціалістів з окремих необхідних галузей» [1, арк. 98].

Українські пожежні організації почали активно виконувати наказ по НКВС та ВРНГ від 28.10.1925 року. Так, наприклад, вже 30.11.1925 року у м. Луганськ було проведено перша окружна нарада з керівниками пожежної охорони та брандмейстерами. На цій нараді був встановлений порядок виїздів пожежних команд ВРНГ та НКВС на пожежі у міста та райони округу [2, с. 209].

Однак незважаючи на деякі спроби покращення справ в галузі вогнеборчої справи, на середину 1926 року стан пожежної безпеки промислової сфери перебував у складному становищі. В обіжнику ВРНГ УСРР №56 від 1 червня 1926 року до усіх трестів, відділів міської промисловості, відділів міського господарства, інших підприємств зазначалося, що згідно донесень про пожежі та даних актів протипожежних комісій стан більшості фабрик та заводів (особливо по місцевій промисловості) в аспекті пожежної безпеки перебував у незадовільному стані, а самі питання протипожежної боротьби перебували поза увагою адміністративно-технічного персоналу індустріальних закладів [3, арк. 43]. Також зазначалося, що небезпека від пожеж є реальною та значною, що республіка втрачає велику кількість підприємств, а люди позбавляються власного майна та роботи.

ВРНГ України висловлювала обурення з приводу багатьох порушень правил протипожежної безпеки на деяких заводах, «... як наприклад, не живання заходів до забезпечення справної роботи, навіть тих засобів пожежогасіння, які вже мають і повне безгосподарне відношення до цих міроприємств» [3, арк. 43].

Наводилися приклади порушень протипожежної безпеки на деяких фабриках та заводах. «1. Майно зовсім не має ніякої живої пожежної охорони, навіть однієї сторони. Де є добровільні пожежні команди, то вони недієздатні через те, що члени їх не зацікавлені та з ними не проводиться учбових теоретичних та практичних навчань в справі пожежної охорони, та немає відповідального керівництва над ними. Правила внутрішнього розпорядку добровільних пожежних команд згідно обіжника ВРНГ №89017 від 17.11.1925 року до цього часу не введені. Пожежних варт ніяких не проводиться. Завідування пожежною охороною ні на кого не покладено і таке інше. 2. Водоперегони не всюди мають, а де такі і є то вони не пристосовані для того, щоб гасити пожежу, себто малий тиск води, підприємства не устатковані пожежними кранами у необхідній кількості, а останні не мають пожежних рукавів. Або є рукава, але вони без гайок щоб з'єднувати їх з кранами, або гайки та штуцери кранів різних між собою розмірів та систем і таке інше. Запаси води мають теж не скрізь, а як де і мають, то у недостатній кількості і то тільки на літню добу. До джерел води (річки, ставки) немає зручного доступу, через що вони у випадку пожежі не можуть бути використані» [3, арк. 43].

Серед інших порушень було виявлено, що на деяких фабриках майже не було необхідного пожежного реманенту, а наявне устаткування не відповідало технічним вимогам пожежної справи в умовах конкретного підприємства, воно псувалося через відсутність за ним належного догляду (знаходилося під відкритим небом, використовувалося для різних господарчих потреб). Не малося належних засобів пересування пожежного обозу, коні знаходилися від пожежного обозу на далекій відстані або їх зовсім не було під час пожежі. Помешкання членів пожежних команд також були розташовані далеко від пожежного депо.

Слід відмітити, що ВРНГ достатньо прискіпливо підходило до контролю пожежної безпеки на промислових об'єктах. Представники вищої ради народного господарства наводили і приклади інших порушень. «Немає відповідної сигналізації, щоб швидко викликати допомогу на випадок пожежі, навіть немає таких звичайних засобів виклику допомоги як звичайний дзвінок. В містах, де підприємства розташовані поблизу професійних пожежних команд, з ними нема ніякого безпосереднього зв'язку для швидкого виклику на випадок пожежі. Існує ігнорування значення спринклерного устаткування та правил користування ним, що позбавляло підприємство можливості і права на одержання від Держстраху відповідних знижок (до 65%) при страхуванні майна. Зафіксовано не вживання енергійних заходів до реставрації спринклерного устаткування там, де, навіть, це не потребує багато коштів. Ціла низка порушень будівельних протипожежних правил у відношенні: а) до близького сусідства горючих матеріалів від підприємства, склепів, різних матеріалів тощо, б) будівництва нових будівель, в) устрою театрів, клубів та кінематографічних камер у них, г) устрою печей, димарів і інших приборів опалення та освітлення» [3, арк. 45].

Необхідно сказати, що згадані порушення пожежної безпеки не тільки були небезпечними зі зрозумілих причин, але й були причиною суттєвих збитків промислових установ (при наявності згаданих порушень при страхуванні підвищувався страховий збір заводу державі не тільки за будівлю, де були виявлені недоліки, але й за сусідні з ними будинки).

Вища Рада Народного Господарства України, виходячи з проблем пожежної охорони промислових підприємств, надала ряд рекомендацій для трестів, заводів та фабрик. Так пропонувалося усі протипожежні заходи проводити у повній відповідності з правилами пожежної охорони промислових підприємств згідно постанови НКП УСРР (Народного Комісаріату Праці УСРР) від 24 серпня 1921 року, а також з правилами Укрдержстраху в цій галузі, з метою отримання від останнього знижки при страховому зборі з промислового об'єкту. Для поліпшення бойової готовності добровільних пожежних організацій необхідним вважалося введення чергувань їх членів та проведення з ними регулярних навчань з пожежної справи, а також впорядкування систему компенсації членам дружин за час учбових навчань, конкретного гасіння пожеж, інших робіт з пожежної безпеки, не підвищуючи, проте, механічно їм заробітну платню [3, арк. 46].

На виконання розпорядження ВРНГ УСРР у 1926 році у всіх пожежних командах міст України, в тому числі у м. Луганськ розпочалися регулярні теоретичні

та практичні заняття з підготовки особового складу за програмою, розробленою Управлінням Пожежною Охороною (УПО) НКВС України. В 1926 році до трьох пожежних команд м. Луганськ додалися ще дві – заводу імені Артема та текстильної фабрики. Луганськ з населенням 72 тисячі осіб стали охороняти 5 пожежних організацій зі штатом у 144 пожежних [2, с. 209].

Важливою справою вважалося придбання для вогнеборців літератури з питань пожежної охорони – підручника Н. П. Требезова «Пожежна тактика», книги «Протипожежна охорона промислових підприємств» за авторством інженера Корольова, періодичного видання «Пожежна справа».

Пропонувалося призначити відповідальну особу за протипожежні заходи на кожному підприємстві, дозволялося запрошувати фахівця – брандмейстера до виконання зазначених функцій. Необхідним було придбання належного пожежного устаткування для гасіння пожеж, а також його нормальне зберігання та догляд за ним у пожежному депо, у якому мала бути пожежна сигналізація. Заборонялося використовувати пожежні інструменти та матеріали не за прямим призначенням, тобто не використовувати пожежний реманент у звичайних господарчих справах [3, арк. 47].

Також вважалося за необхідне вжити заходів «... щодо поширення водоперегонів та їх устаткування пожежними кранами, шлангами з гайками та цівками у належній кількості та зберігати їх в спеціальних ящиках під склом, щоб вони не використовувалися на приватні потреби. Якщо у водоперегоні недостатній тиск води, щоб гасити пожежу, то вживати заходів з перебудування водогону, за умови використання помірної кількості грошей. З метою проведення усього необхідного у належний стан та взагалі для поліпшення стану пожежної охорони і поставки її на належну височінь, Вам (підприємствам) необхідно буде внести в бюджет відповідні суми не захоплюючись дуже широкими планами, але й не зменшувати – в дійсній необхідності, спрямованій у першу чергу до усунення дефектів і порушень, як правил протипожежної охорони, так і правил Держстраху» [3, арк. 47].

Згадані настанови були підписані головою Вищої Ради Народного Господарства УСРР Аусемом та заступником начальника ЛОУ ВРНГ УСРР Нелекою. Слід сказати, що дійсно справи у сфері пожежної безпеки на промислових об'єктах у середині 1920-х роках були незадовільними, але вже у другій половині 1920-х років справи у цій галузі поступово покращувалися, в тому числі завдяки співпраці Наркомату внутрішніх справ УСРР та ВРНГ УСРР. У подальшому плануються наукові розвідки у сфері дослідження проблем пожежної безпеки в Україні наприкінці 1920-х років та у 1930-х роках.

Список використаних джерел

1. Державний архів Харківської області. – ФР-531. – Оп.1. – Спр.607.
2. Смирнов Г. В. Историческая хроника пожарной охраны Луганска / Г. В. Смирнов. – Луганск: Издательство «Лугань». 1996. – 416 с.
3. Державний архів Харківської області. – ФР-869. – Оп.1. – Спр.24.

References

1. Derzhavnyy arkhiv Kharkivs'koy oblasti. – FR-531. – Op.1. – Spr.607.

2. Smyrnov H. V. Istorycheskaya khronyka pozharnoy okhrany Luhanska / H. V. Smyrnov. – Luhansk: Izdatel'stvo «Luhan». – 1996. – 416 s.

3. Derzhavnyy arkhiv Kharkivs'koyi oblasti. – FR-869. – Op.1. – Spr.24.

Kharlamov M. I., Ph.D. (historical sciences), Associate Professor, Associate Professor of department of social and humanitarian disciplines of the National university of civil protection of Ukraine (Ukraine, Kharkiv), mike1982kharlamov@gmail.com

Logovskiy I. M., Ph.D. (historical sciences), Associate Professor, Associate Professor of department of social and humanitarian disciplines of the National university of civil protection of Ukraine (Ukraine, Kharkiv), marika_logovskiy@ukr.net

Features of the state of fire protection of industry in Ukraine in 1925–1926

The purpose of the study is to consider the peculiarities of the state of fire protection of industrial enterprises of the Ukrainian Soviet Socialist Republic during the period of the flowering of the new economic policy (NEP). Some issues of the relationship between the People's Commissariat of Internal Affairs of the Ukrainian Republic (NKVS of the Ukrainian SSR) and the Supreme Council of the National Economy of the Ukrainian SSR are considered in this article. The problems of fighting the fires in the industry of the republic in 1925 are described, attempts are made to overcome the crisis in the system of fire safety in 1926. The problem – chronological and historical – system research methods are used in the work, which allowed to approach the analysis of the above issues more objectively. This research is based on little-known archival sources located in the State Archives of Kharkiv Oblast (DAKHO), as well as in other inexpressed printed materials.

Keywords: industry, fire, fire protection, High Council of People's Economy, People's Commissariat of Internal Affairs.

* * *

УДК 343.[163: 329. 281]:929 Мислов (477.73)

Макарчук С. С.,
кандидат історичних наук, доцент кафедри
інформаційної, бібліотечної та архівної справи,
Миколаївська філія Київського національного
університету культури і мистецтв (Україна, Миколаїв),
ocpdtrvd@ukr.net

СПРАВА МИКОЛАЇВСЬКОГО ПРОКУРОРА В. К. МИСЛОВА

Досліджуються стосунки між органами ДПУ–НКВС УРСР та прокурорами, які здійснювали нагляд за органами державної безпеки під час Великого терору 1937–1938 рр. На основі архівно–кримінальної справи Миколаївського міського прокурора В. К. Мислова розглянуті можливості впливу прокурорів зі спец справ на перебіг політичних репресій, намагання забезпечення законності в діях чекістів.

Ключові слова: органи державної безпеки, прокурор зі спец справ, ДПУ–НКВС, Великий терор, прокурорський нагляд.

Проблема прокурорського нагляду за органами ДПУ – НКВС СРСР, взаємовідносин прокурорів із співробітниками органів державної безпеки під час проведення репресивних акцій, особливо в період Великого терору 1937–1938 рр. залишилося поза увагою науковців. В історико–правових працях Д. Т. Яковенка, Д. А. Тихоненкова, В. В. Мурзи, Є. І. Шабаліної, Л. М. Маймескулова, С. А. Черниченка [1] досліджується компетенція, форми та методи діяльності органів прокуратури в 1920 – початку 1930–х рр., залишаючи поза увагою середину та другу половину 1930–х рр. Вчені утримувалися від такого аналізу із двох причин. Перша – дослідникам не були доступні переважна більшість документів цього періоду через їх утаємниченість.

Тому процеси формування підрозділів прокуратури, що здійснювали нагляд за органами державної безпеки, особливості прокурорського нагляду на різних етапах, штатна структура залишалися поза увагою наукової громадськості. Друга – в умовах розгортання масових політичних репресій роль прокуратури у той період зводилася, здебільшого, до виконання вказівок вищого політичного керівництва та бажань співробітників держбезпеки. Цілком вірогідно, що неприглядна роль могла вплинути на загальний імідж сучасних прокурорських працівників.

Але згодом, у процесі виявлення нових архівних документів, почали оприлюднюватися цікаві сюжети, що спростували початкове враження від діяльності прокуратури під час Великого терору. Частково питання організації і діяльності органів прокуратури, у тому числі особливостям нагляду за діяльністю органів держбезпеки, висвітлені в роботах В. В. Сухоноса та В. Г. Клочкова [2]. Проте в них відсутні біографічні дані про прокурорських працівників, репресії прокурорів, що здійснювали нагляд за органами ДПУ – НКВС.

Почали друкуватися праці, що свідчили про вагомий спротив співробітників прокуратури масовому беззаконню, ініційованому політичним керівництвом СРСР. Зокрема, серед них слід відзначити дослідження Л. М. Абраменка і А. І. Амонса [3, с. 376], присвячене репресіям проти працівників прокуратури та В. Т. Окіпнюка [4, с. 137–183], в якому досліджуються процеси становлення підрозділів прокуратури з нагляду за органами державної безпеки в 1920–1930–х рр., вміщено матеріали про приблизний розподіл особового складу цих підрозділів та біографічні дані прокурорських працівників. Однак характер і особливості здійснення нагляду за діяльністю чекістів, взаємовідносини між органами прокуратури і ДПУ–НКВС, у тому числі в період 1937–1938 рр., і після завершення масового терору в передвоєнний період, у вказаних дослідженнях відсутні. На сьогоднішній день немає й узагальнюючих праць з даної проблематики. Основною причиною цьому є обмеженість даних на репресованих прокурорів. В згаданій праці Л. М. Абраменко зазначав: «Окремі свідчення ветеранів прокуратури про репресії не тільки стосовно державних службовців і командного складу армії, а й стосовно прокурорів і слідчих були давно відомі. Але ніхто ніколи достеменно не знав за що, як і коли вони [були] покарані, хто вони і скільки їх. Ні прізвищ, ні місця та часу притягнення їх до кримінальної відповідальності жодна державна установа не знала, і знайти щось було неможливо, оскільки ніякого обліку цих надзвичайних подій, якими є факти арештів і засудження самих захисників законності – прокурорів, ні в Україні, ні в інших державах колишнього СРСР ніколи не було і, крім деяких коротких публікацій з цього приводу, досі немає» [3, с. 4–5]. Складність виявлення інформації про репресованих прокурорів серед десятків тисяч архівно–кримінальних справ зумовлена також і тим, що прокурори були засуджені не як прокурори, а як працівники вже інших установ і організацій. Виявляється, що ухвалюючи рішення про порушення кримінальної справи і арешт прокурора, на вимогу ДПУ–НКВС його звільняли з роботи, надавали можливість працевлаштуватися на нову не прокурорську посаду, а потім арештовували [3, с. 7].